

” Det är aldrig tanken som räknas

Emil Jensen om att handla, inte bara tänka eller prata

NÖJE & KULTUR

NÖJE KULTUR EVENEMANG

Redaktör: Åsa Mwansa
Telefon: 0511-77 01 55
E-post: asa.mwansa@vgt.se

Familjärt gäng. Stig Torstensson, Ulrika Olausson, Mikael Ullberg, Andreas Ljung och Peter Lindström är redo för premiären av Affär'n om en vecka. Bild: ÅSA MWANSA

Affär'n öppnar om en vecka

SKARA Nu är det dags igen, för Skararevy.

Och det är på tiden.

Begreppet lever tydligt kvar, för flera bussbolag har bokat biljetter, säger Andreas Ljung.

Det har gått några år sedan senast det begav sig. 2001 spelades Mats Ljungs sista revy.

Nu är det dags för sonen Andreas att återuppta traditionen och mamma Ingvor Ljung tycker att det känns bra.

Det är väldigt spännande, men känslösamt förstås. Ibland när jag tittar på Andreas på scen får jag nästan gnugga mig i ögonen – det är ju Mats som står där. Ansiktsuttryck och rörelser är så lika. Men det känns bra att det har gått några år, säger hon.

Det var dags

Att det blev en revy, eller buskis, eller fars, kom sig av att Andreas och Mikael Ullberg fick idéer över som de inte kunde göra något annat med. De har spelat, sjungit och berättat historier tillsammans några år i bygdegårdar och på fester. Så kände de för drygt ett år sedan att det var läge för en satsning på Rosers Salonger.

Men vi ville pressa oss lite, inte bara sätta ihop en föreställning med revynummer. Vi ville ha någon form av skör träd, eller röd träd, genom hela föreställningen, säger Andreas Ljung.

Det resulterade i Affär'n, kostar det nö eller?

Handlingen utspelar sig i en butik, någonstans i Skaraborg, vid vägens slut. Innehavare Tarzan har ärvt butiken av sin far och vet inte riktigt vad han ska göra

med den. Till sin hjälp har han sin oavlönade kompis Janne, som dock tror sig vara delägare. Som betalning får han en aktie per år. Sedan dyker det upp lite udda personligheter i butiken, bland annat en tjej som bott i byn, men som nu flyttat och blivit kronofogde, berättar Andreas Ljung.

Göteborgsk fågning

Denna kronofogde spelas av göteborgskan Ulrika Olausson, som har varit med i Skararevyn tidigare.

Jag blev jätteglad när de ringde. Jag fick lägga ner luken och tjoa lite innan jag kunde fortsätta prata, säger hon.

Hon har varit med i tre av Mats Ljungs revyer och en fars. Sedan dess har hon och familjen Ljung behållt kontakten.

Övriga ensemblen består av Stig Torstensson och Peter Lindström. Stig som är känd bland annat från Svenska hjärtan, har gjort en del i revyväg tidigare, men inte i Skara.

Mats ville ha med mig vid något tillfälle, men jag var på Lisebergsteatern då och det fungerade inte. Men jag har varit här och tittat, säger han.

Stig Torstensson menar att revy är den bästa teaterformen.

Man kan baka in dagsaktuella nummer som passar, säger han.

Peter Lindström har spelat revy i Falköping i många år, men det blir premiär i Skara, även för honom.

Jag blev väldigt smickrad när de ringde. Egentligen passade det inte för mig att vara med, men det kräv-

des inte så mycket övertalning, säger han.

Anledningen till att vi ringde Peter tidigt är att vi hade skrivit vissa texter med honom i åtanke, säger Andreas.

Han passar så bra, för han är den ende som kan sjunga i otakt och ändå får det att låta bra. Sedan är han naturligt rolig, säger Mikael Ullberg.

Regisserar gör Mats Sandelin och han har jobbat med Peter Lindström tidigare, i Falköpingsrevyn.

Sedan kom jag på att jag faktiskt har jobbat med Mats Ljung en gång, när jag regisserade Revy-SM år 2000, säger han.

Det blir mycket sång till levande musik och Ulrika Olausson hoppas att det kommer många yngre och tittar.

Det märks att Andreas och Mikael är lite yngre. De har poppat till denna revyn och den passar jättebra för unga. Jag hoppas att de vågar komma hit, säger hon.

I Mats anda

Det är en liten ensemble på fem personer och de tycker sig ha en familjär känsla.

Om revyn går i Mats Ljungs anda återstår att se, men visst finns förutsättningarna.

Vi är ju båda uppvuxna i Vinköl, så det vore väl konstigt annars, säger Mikael Ullberg.

Men vi har fått vår egen humor och kan bara skriva det vi själva tycker är roligt, säger Andreas Ljung.

Nästa lördag visar det sig, då har Affär'n premiär.

ÅSA MWANSA
0511-77 01 55

Emil Jensen vänder på begreppen

TIDAHOLM Emil Jensen är en kille som har börjat göra avtryck i svenskt kultur- och nöjesliv.

I onsdags var han huvudperson på Hellidens folkhögskola.

Jag gillar folkhögskolor, så det känns jättebra att komma hit, säger han.

Hjärup är en liten ort någonstans söderöver i Sverige. Det är gissningsvis inte särskilt många som hört talas om den, men Emil Jensen kommer förmodligen att sätta den på kartan.

Han kommer nämligen därifrån.

Där finns världens högsta antal byfänar per capita, och jag är en av dem, säger han.

Det finns ännu inget som helst fack att placera in denne man i, vilket han tycker känns jättebra. Men han har en ganska kort och konkret förklaring till vad han gör.

Jag är musiker och resten är mellansnack som har sparat ur, säger han.

Till gitarr och piano sjunger han sina sånger på ren skånska.

I de verbala avdelningarna förmedlar han något av allt han tycker är meningsfullt. Formen är bland annat poesi och stäpp-komik. Det kan handla om sorg, att bli dum, miljö eller att se saker positivt. Det mesta blandat med en kvick, tankvärd humor.

På ett aldeles eget sätt vänder han på begrepp och ställer saker på andra spetsar.

Om ensam är stark är jag hellre svag. Om själv är bäste dräng, är jag hellre en dålig dräng. Om ensam står stark ligger jag hellre svag bredvid någon annan, säger han.

Må du bra

En vanlig företeelse är att artisten frågar publiken om den mår bra.

Då står hela publiken och ljuger artisten rätt upp i ansiktet.

Gillar folkhögskolor. Emil Jensen tackade oväntat ja till Hellidens förfrågan och underhöll ett hundratal elever på onsdagseftermiddagen.

Det och säger ja. Enligt Aftonbladet är 70 procent av befolkningen missnöjda med sina liv. Då är det ju omöjligt att alla mår bra samtidigt, säger han.

I stället ber han publiken ställa frågan till honom, det är ju schysstare eftersom han kan svara årligt.

Mår du bra?

Jag hör inte!

Mår du bra?!

Jag hör inte!!

Mår du bra?!!

Jo, tack det är väl okej.

Utredar begrepp

Han förklarar olika begrepp med anglosaxiska namn, som poetry slam, standup comedy,

performance och event. Fast han menar att man lika gärna kunde kalla allt för snack.

Emil Jensen har bland annat skrivit en hyllningssång till de som både menar, säger och gör något för det de tror på.

Kom ihåg att det är aldrig tanken som räknas, säger han.

I refrängen kommer en hyllningsstrof som sätter sig – Ni är inte vackrast i världen, världen är vackrast i er.

Förutom förra sommarens uppmärksammade cykelturné då han tillryggalade 300 mil, har han i sommar turnerat med Lars Winnerbäck och Miss Li. Han har nyligen

släppt skivan Emil Jensen och i höst är det turné med det egna bandet som gäller.

På Helliden gjorde han en mellanlandning efter en förfrågan av keramiklärarinnan Katarina Botwid.

Vi blev jätteglada när hans manager meddelade att Emil kunde komma. Han har nämligen lite Robin Hoodfasoner. Vi hade inte möjlighet att erbjuda det gäset han brukar ta, säger hon.

Det har pratats mycket om växthuseffekten på skolan och eleverna har ofta frågat vad man kan göra.

Då är ju Emil ett lysande exempel på någon som gjort

något konkret. Han cyklade istället för att åka turnébuss.

Gillar folkhögskolor

Stoppet i Tidaholm passade in i Emil's övriga turnéplan, med spelning i Göteborg dagen därpå. Han har själv både gått på folkhögskola och varit på flera som föreläsare. Han gillar företeelsen.

Det är inte så många länder som har folkhögskolor. De vore bättre att exportera än JAS.

ÅSA MWANSA

asa.mwansa@vgt.se
0511-77 01 55

Minnen och västgötahistorier blev till en bok

BARSEBÄCK/IGELSTORP Jan-Erik Wannerdt skulle bara skriva för barnbarnens skull.

Istället blev det en bok om hans uppväxt.

Jag började glömma alla gamla historier, så jag var tvungen att skriva ner dem, säger han.

Jan-Erik Wannerdt föddes 1940 i Tidaholm, men familjen flyttade senare till Igelstorp utanför Skövde, där han växte upp.

Hans far, Arvid Andersson, var agent för jordbruksmaskiner och Jan-Erik följde ofta med honom ut till kunderna.

Vi hade en bil, vilket på den tiden var en statussymbol. Många trodde därför att vi var rika, men vi hade det väldigt smått, precis som många andra, säger Jan-Erik Wannerdt. Bilen var ett måste för faderns arbete, men medförde även många andra uppdrag. Bland annat fick han skjutsa folk till de gamlas dag, som kyrkan ordnade.

Affärssuppgörelser

Jan-Erik Wannerdt fick ofta följa med sin far ut på arbete. Affärer gjordes upp och inte sällan skulle det avslutas med en sup.

På den tiden var det inte så

mycket tal om faran med alkohol och bilkörning. Jag var inte mer än tre-fyra år när jag tog min första sup. De hade hållit upp varsin till far och hans kund. Kvickt var jag framme och svepte den ena. Far sade att jag var lite tyst efter det sedan, säger Jan-Erik Wannerdt och ler.

Att skriva boken var ett sätt för honom att förmedla minnen och historierna han hade hört så många gånger, till sina barn och barnbarn. När hans föräldrar var borta var det ingen som berättade historierna längre och minnena började falla i glömska.

Fick studera

Trots att det ofta var brist på pengar fick Jan-Erik Wannerdt gå på Skövde läroverk och så småningom läste han psykologi på universitetet i Göteborg och Uppsala.

Efter det har han jobbat med personalfrågor. Han har varit rekryteringschef för tjänstemän, personalchef och personaldirektör på flera stora företag. Det senaste var på ett av de större livsmedelsföretagen i Skåne.

Men så fick jag möjlighet att starta egen konsultfirma på 80-talet. Jag bistod chefer som förlorat sina jobb, med att komma vidare, berättar han.

Författare. Jan-Erik Wannerdt, bördig från Igelstorp, har skrivit en bok om sin uppväxt. Här med spanska vattenhundens Ginny. Bild: PRIVAT

Numera är Jan-Erik Wannerdt pensionär och har möjlighet att ägna sig åt sina intressen, bland annat akvarellmålning och franska. Ett annat stort intresse är mat. Varje månad träffas ett gäng herrar i

matlagningsgruppen Matadorerna. Det blir god mat och trevlig samvaro.

Matintresset har jag fått från min mor, hon älskade att laga mat. I boken har jag tagit med en del recept, men jag

glömde ett, säger han.

Det var receptet på Ria Wägnersmorgåsen, som han ofta gjort och tycker lika mycket om fortfarande. Men han minns även annat som inte var så gott.

Den första sortens pulvermos som kom smakade som tapetklister. Men mor var mycket mårn om att prova nya produkter. En gång om året visades en husmodersfilm på bio, om allt nytt som kommit. Den gick hon alltid och såg, berättar Wannerdt.

Hjärtat kvar

Han och frun Maria Wannerdt trivs bra i Barsebäck, där de bor i en skånelänga från 1830-talet.

Men det klart att jag har hjärtat kvar i Västergötland, det går inte att komma ifrån, säger han.

ÅSA MWANSA

0511-77 01 55

En mycket modig debutant

När man väl accepterat att krig är för jävligt blir "Fraustadt 1706" trevlig läsning.

Den är exakt vad den utger sig för att vara, en bok om ett slag.

BÖCKER

Författare: Oskar Sjöström
Titel: Fraustadt 1706, ett fält färgat i rött
Sidor: Cirka 330
Förlag: Historiska media
ISBN 978-91-85507-90-0
Tryckt: Scandbook AB, Falun 2008

Den 3 februari 1706 mötte en svensk armékår under ledning av Karl XII:s läromästare generalen Carl Gustaf Rehnskiöld en sachsisk ryksk här vid staden Fraustadt (ligger i västra Polen och heter idag Wschowa, Fraustadt är det tyska namnet på staden). Svenskarna var numerärt underlägsna (cirka 10 000 svenskar mot cirka 20 000 sachsare och ryssar) men gick ändå till anfall. Slaget blev en stor svensk framgång och den hade kunnat avgöra det stora

nordiska kriget.

Det är Oskar Sjöströms debutbok och den ger mersmak. Den är nämligen modigt skriven. Det är främst två myter som Sjöström tar död på. Den första myten är att svenskarna i slaget skulle gjort sig skyldiga till etnisk rensning genom en massaker på ryska krigsfångar. Sjöström reder ut begreppen samtidigt som han ger en känga åt stora delar av det svenska historie-etablissemang.

Den andra myten som Sjöström dödar är sättet som svenskarna lyckades vinna på. I efterhand har historiker tittat närmare på slaget och kommit fram till att general Carl Gustaf Rehnskiöld gjorde en så kallad dubbel omfattning av fienden å la Hannibal vid Cannae, 216 före Kristus. Detta är felaktigt menar Sjöström. Det var istället opportunisten Rehnskiöld tillsammans med rådgivare under slaget agerade så att det såg ut som en dubbel omfattning. Även i detta avseende ger Sjöström en lång rad svenska etablerade historiker på tafs.

Fraustadt 1706 är full av

citat från människor som var med vid slaget, det gör att texten känns levande och autentisk. Sjöström är noggrann och detaljrik, vid flera tillfällen räknar han upp mängder av svenskar som stupade under slaget. Greppet ger en kuslig närhet till det lidande som kriget åstadkom. För den som gärna fördjupar sig i svensk stormaktstid ger Fraustadt 1706 liv åt en tämligen bortglömd episod. Jag ser fram mot Sjöströms nästa verk, bäva många övriga svenska historiker.

Magnus Ljung